

3 Cena Numeru
zestawy w Krakowie, Podgórze
i na prowincji.

PRENUMERATA
miesięczna w Krakowie i K. 50 h. (już z dostawą do domów
na prowincji z przesyłką pocztową) K. 50 hal. —
Prenumerata za granicę i mkr. 50 l. 2 r. 1 rs.

POJEDYNCZE ROZEMPLAKI NABYWAŁO MOŻNA
WE WSZYSTKICH AGENCJACH PISM I NA WSZYST-
KICH DWORCACH KOLEJOWYCH

NOWIN

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersz petit 16 hal., za każdy następny raz 12 hal.
drobne ogłoszenia po 4 halerze od wyrazu (minimum
30 hal.), Należane za wiersz petitowy 30 hal. spód za
każdą stronę po 3 Kor. — Załączniki 20 Kor. za tytuł.
Inseraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Huczyzo.

Administracja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2,
otwarta od godziny 8 rano do godziny 8 wieczorem

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja
Sokołowska, Pasaż Hausmana L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340.
Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefoniczne i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340)
od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulica Wiślna L. 2.
Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincji.

Zwycięstwo idei.

Wyjaśnienie sytuacji w stronnictwie narodowo-demokratycznym. — Solidarna aprobata polityki przeydum stronnictwa.

Telegram „Nowin”:

W niedziele odbył się we Lwowie przy nad-
licznym udziale członków Zjazdu Komitetu Głównego
Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego.

Uchwalono następujące rezolucje:

„Komitet Główny Stronnictwa Demokra-
tyczno-Narodowego, posiedzenia odbytem
dnia 19 czerwca 1910 r. przy udziale po-
słów parlamentarnych, przyjmując do wiadomości sprawozdanie z działalności Grupy
parlamentarnej polskiej i Komitetu Wyko-
nawczego, stwierdza:

a) Uchwały Zjazdu Stronnictwa, nade-
jące w myśl § 12 statutu ogólną dyrektywę
polityczną, obowiązują wszystkie organy
i wszystkich członków stronnictwa;

b) Grupy polskie jednakoż decydują
samodzielnie, chociaż w porozumieniu z
Komitetem Wykonawczym, o taktyce
swej parlamentarnej działalności, oraz
o drogach i środkach, za pomocą których
nadają swej polityce kierunek wskazany
programem i uchwałami Zjazdu, oraz Komite-
tu Głównego;

c) Rezolucja parlamentarnej Grupy po-
lskiej z dnia 11 b. m., interpretowana
wbrew intencji Grupy, jakby wyrażała
była przeciwko uchwałom Zjazdu i
działalności Prezydium Stronnictwa, miała
w rzeczywistości na celu jedynie: odparcie
podnoszonych w prasie przeciwnych posłom
demokratyczno-narodowym twierdzeń, jakoby
polityka ich nie była samodzielna i stwierd-
zenie, że uchwały Zjazdu i Komitetu Głównego
nie są narzucającymi jej nakazami z
sewnarzą, lecz, jak powiedziano pod a),
ogólną dyrektywą polityczną i że
nie kregu politycznej samodzielności po-
słów na terenie parlamentarnym;

d) Zasady powyższe były zawsze i ma-
ją być nadal przestrzegane zarówno przez
Komitet Wykonawczy, jak też i przez Grupy
polskie.

Uchwała powyższa przy obecności 51 człon-
ków Komitetu Głównego (na 63 wybranych), ni-
leżąc posłów do Rady państwa i do Sejmu,
którzy w skład tego Komitetu wchodzi z urzędu,
prześlała jednomyślnie; za uchwałą tą gło-
sowali wszyscy obecni i posłowie.

Wynika z tego, że o jakimkolwiek „rozłamie” w
stronnictwie nie było i nie ma mowy, że przed-
stawia — stronnictwo moralnie silniejsze
jest obecnie, niż kiedykolwiek przedtem.

Członkowie Komitetu Głównego, nieobecni na
posiedzeniu, nadawali swe uprawnienia, za-
pewniając, że z rezolucją Zjazdu najzupełniej
i nadal się zgadzają.

Przed powzięciem powyżej przytoczonej uchwa-
ły, Komitet Główny przedstawił po dyskusji
uchwałę jednomyślnie Prezydium Stronnictwa
w osobie prezesa — dra Pawlikowskiego
i prof. Grabowskiego, swe najpełniejsze
zaufanie i tożsamość ich reszty naczyli
nie przysięgali.

PANNA KAZIA

powieść współczesna.

Cląg dalszy.

Kobiety każdego wieku odznaczają respekt dla
mężczyzny o silnym charakterze, ale, gdy są bardzo
młode, biorą chętnie ten respekt za miłość.

Wieczorem Kasia okazała Giacomiettiemu gwał-
towną namiętną czułość.

Z ust zacisznych wyrzynały się jej wyznania:
— Kocham cię! O, kocham cię.
I po raz pierwszy doznała:

— A czy ty mnie kochasz także? O mów, od-
powiedź!

„Ale Giacomietti milczał... I nie mógł, nawet za
cenę złota, wymusić na nim słowa, którego takęła:
„Tak, kocham cię”. Nawet przestała nalegać nań.

Komitet Główny w dalszym ciągu swych obrad
omówił obszernie sprawę o b. h. d. grunwaldz-
kiego, postanowiliśmy go podnieść do godności
i znaczenia święta ogólnonarodowego i sprawę
koncesyj szynkarskich, uchwaliliśmy po obszernie
dyskusji odpowiednią rezolucję, zmierzającą do
nałożenia pociągów ludności włościańskiej o
prześlęgniętych jej w tej mierze prawach — i o-
bawach.

Głoszenie obrady Komitetu Głównego zakoń-
czono pod wrażeniem niecierpliwego serdecznego
nastroju, który się udzielił tak zwykłym członkom
Komitetu, jak i jego członkom z urzędu — po-
słom.

Zaszczyt jeszcze należy, że także liczny swe-
reg powatonych członków stronnictwa z prowincji
nadesłał listy, w których aprobata politykę, sad-
cydowaną przez Zjazd.

Dokumenty Rakowskiego.

W sobotnim numerze oświadczyliśmy, że zadaniem
naszym dostarczyć „Kuryerowi Warszawskiemu” przez
szpiega Bol. Rakowskiego dokumenty są — przynaj-
mniej w części — dziełem fałszerza. Nawiska, da-
jąc, informacje co do stosunków są w nich b. nie-
zręcznie skomponowane, co już przy powierzchownej
znajomości stosunków stwierdzić można.

Oprócz „Nowin” równocześnie „Czas” i „Na-
pród” użyły te dokumenty za niezręczny fałszyfikat.
„Napród” potwierdza, że Rakowski ołarował
kupno dokumentów między innymi. Biuro socjal. w Bru-
kseli, które odrzuciło propozycję, kwestionując au-
tentyczność. Także redakcja łwowska „Rzeczpos-
politej” ogłasza, że już w październiku i listopadzie
1909 r. ołarowano jej wszystkie te dokumenty w
sprawach ruskich. Po zbadaniu „Rzeczpospolitej” od-
rzuciła ten zbiór jako fałszyfikat. Wyjaśnienia „Rzecz-
pospolitej” przysyłają przykłady niewiarygodności,
wskazując, że ogłoszenie tego rodzaju dokumentów
wychodzi tylko na korzyść Rosinom, ponieważ łatwo
je mogą odprzeć i wypreść się ich na podstawie
wszelkich stosunków ruskich.

Z dzienników ruskich „Dilo” nazwa rewelacje
Rakowskiego niedołęzną robotą szpiegowską.

A zatem dalszych tych „dokumentów” kontynu-
ować nie będziemy. Że Rusini ukrafiący są prosulofami
i utrzymują z Prusami stosunki — to rzecz notoryczna.
W rewelacjach Rakowskiego może tkwić
sporo prawdy, ale szczegóły są szalszowne.

Z KRAJU.

Cholera w Podwołoczyskach. Szerzą się co-
raz głośnie w Rosji, szczególnie nad Donem i Dnie-
prem, cholera azjatycka została obecnie zalewna
do Galicji. Mianowicie donoszą z Podwołoczysk o
zasiłku tam wypadku śmierci z powodu cholery.
Ofiarą tej strasznej choroby padła 68-letnia Wilhel-
mina Pulsowa, która w dniu 17-go b. m. przejechała
z dwoma córkami z Rostowa nad Donem przez Je-
katerynosław. Zaraz po przybyciu zachorowała ona
nagle wśród objawów podejrzenia, a ponieważ stwier-
dzono wypadku cholery azjatyckiej, chorą natych-
miast izolowano. W kilka godzin po zachorowaniu
Pulsowa zmarła.

Wypadek ten wywołał w mieście ogólne zaniepo-
kojenie i skłonił władze do zarządzenia środków o-
chronnych przeciw ewentualnemu dalszemu rozszerze-
niu zmiarsza i strasznego dziennej szajsterstwa, jakie
dotręgała w oczach tego człowieka, w oczach któ-
re na nią spoglądali ciekawie i zdawali się rozko-
szować jej zmiarszeniem niby widowiskiem.

Ody została sama, myślała: „Nie powiedziałam
mu: Ożeń się ze mną, załaduj mnie ręką od mego
ojca. Wszak niebawem wyjedziesz stąd?” Nie, nie
odwazyła się na to. Zdało się jej, że nigdy nie
znajdzie w sobie odwagi do wymówienia tych słów.

Niespodziany wypadek dodał jej jednak bodźca.
Stwierdziła że zdziwieniem, porównując daty, że słabo-
ści jej opóźnia się niezwykle... Choć nie wiele ro-
zumiała z fizjologii, wiedziała przecież, co ten objaw
oznacza. To odkrycie zmroziło jej duszę. Treba było
mówić i to mówić jak najprędzej... Zdaćowała się
mówić tej nocy jeszcze, jakoś pierwsze słowa, które
mówiła Giacomiettiemu, gdy w nocy wyskoczył
przez okno do jej pokoju, był:

ni u się szary. Przed hotelem, w którym Pulsowa
amarta, ustawiono policyj i żandarmy, aby nikt
do hotelu nie wchodził; ukibany dworca kolejowe-
go poddano gruntownej dezynfekcji, a ulice, którym
chorą wieszono, ziano wodą wapienną. Córki zmarłej
oddano pod obserwację lekarską. Ze Lwowa przybył
do Podwołoczysk, celem kierowania akcją ochronną,
krajoży inspektor sanitarny dr. Kuhn.

Władcom naszym należy się uznanie za energię,
z jaką wzięty pracę groźnemu gościowi. Na tem
jednak poprzestać nie należy, lecz koniecznym jest
rozciągnięcie ścisłej opieki nad przylegającymi z Ro-
sji. Bliskie sąsiedztwo choćby tylko Kijowa, gdzie
cholera prawie dzień w dzień od miesiąca porwya po
kilka ofiar, dotąd zmarało tam około 50 osób na cho-
rę — uprawnia w dostatecznej chyba mierze do za-
rządzenia jak najstraszniejszych środków ochronnych
wobec przybywających do nas z Rosji przyjezdnych.

ZE SWIATA.

Stanowisko Rosyi w sprawie Krety. Na ostat-
nią propozycję rząd angielskiemu w sprawie
Krety, rząd rosyjski wyraził gotowość przyjąć
niezależność od akcyj mocarstw, ale według poglądu
petersburskiego gabinetu, upośledzenie angliów
na Krecie mało daje nadziei, by Kretęczyce sa-
mi dobrowolnie poddali się zarządzaniu mocarstw.
Zatem jest Rosya tego zdania, że cztery mocarstwa
mogłyby tymczasem wysłać na Kretę po jednym
kontyngencie swych wojsk lądowych w dostatecz-
nej ilości i sprawować na wyspie rządy pro-
wiktoryczne pod kierownictwem mocarstw.

Konkurs awiatyczny w Budapeszcie. W kon-
kursie awiatycznym pierwszej nagrody 100.000 kor.
nie przynajął nikomu. Nagrodę za jądę dystal-
nową otrzymał Wagner (1374 km.), nagrodę za
wyśokość Paulhan (1060 m.), za szybkość Latham
(768 km. w 1 godzinie), za jądę z pasażerem En-
gelhardt (1 godz. 3 min.).

Kosziwiska oszczędność. Zdarza się bardzo
często, iż kuracyskie nawet mająteli, przedkładają
zarządom kąpielowym świadectwo ubóstwa, aby
uzyskać zwolnienie od taksy. Takiego faktu oskar-
żono dopóki się ze względu na swój wiek i młodość
z „Krolestwa”. Wydoształtą są „jakiś”
świadectwo ubóstwa, dają on się do Karlebadu w
przebraniu, odpowiadającemu owemu świadectwu,
na podstawie którego uzyskują na miejscu wszelkie,
najdalej idące zwolnienia i ulgi, a nawet korzystają
z funduszu wsparcia, przeznaczonego dla ubogich.
Wrócić też nader sadowność ze skutków tak ta-
kiego leczenia, gotowi oczywiście do powtórzenia
go w roku bieżącym. Tymczasem przed 3 miesią-
cami nadawo i nagliżano karlebadzkiego do rabina
w „miejscu zamieszkania miliona”, zapytanie o tego
stosunki majątkowe z prośbą o szerszą odpowiedź
z powodu podejrzenia, iż kuracyskie ten nadużył
zaufania zarządu i w ten sposób korzystając z ulgi,
ubogim przysługujących, skrzywdził tych ostatnich.
Rabina nie aważał się odpowiedzieć szerszą pra-
wę, domagał się miliona i oświadczył, że swej
strony gotowość ukarać go. Wobec tego przy-
stąpił zarząd policyj Karlebadu do miejscowego w-
ładcy miasta w „Krolewie” legalizowały rach-
unek na linie miliona, opiewający na 5000 rubli
za pletygotygodniowe leczenie się w Karlebadzie
jako karę za oszukanie postępowanie. — Bez-
zwłocznie też władze rosyjskie wyegzekwowały

Z SALI SĄDOWEJ.

Handlarze skór oszustali.

Przed trybunałem przysięgłych rozpoczęła się
dzisiaj rozprawa przeciw 6 izraelitom, oskarżonym
o fałszywe bankructwo. Na ławie oskarżonych za-
siedli: trzech handlarze skór, a mianowicie Wilhelm
Buchbinder i bracia Henryk i Dawid Infieldowie, kupie-
cie Salomon Perlberger, szynkarz Israel Markus
Spira, zaś za oszustwo kanary, wreszcie Joachim Spi-
ra, handlarz szczerak.

Według aktu oskarżenia — obejmującego 26
stron druku — w lipcu 1909 r. zawiesili wypłaty
trzech największych handlarzy skór w Podgórze, Buch-
binder i Infieldowie. Bankructwo ich nastąpiło wśród ta-
kich okoliczności, że odrazu nasunęło się podejrzenie,
że wszyscy trzej byli w porozumieniu i że między
bankructwami każdego z nich była łączność. Zaczęto
wtedy śledztwo, które potwierdziło podejrzenie i
wykazało motyw oszukawczy tej krydy. Stwierdzo-
no, że oskarżeni chcieli wierzycielom wyłudzić szkodę
i na bankructwie zrobić dla siebie interesy.

Jak stwierdzono, wszyscy trzej wyżej wymienieni
założyli handel skór bez odpowiednich kapitałów.
Wskutek tego opierali się tylko na kredycie, ale in-
teresa prowadzić na wielką skalę. Zaczęli więc kro-
ciec dług, głównie u wiedeńskich dostawców skór.
Stan bierny ich interesów był zawsze wyższy od sta-
nu czynnego. Jedynym ratunkiem było więc dla nich
oszukawcze bankructwo. Weszli tedy w porozumienie,
Infieldowie zaczęli naraz sprowadzać skóry w nie-
względnej ilości i wystawiali na nie weksle niemal bez
wartości, bo z ich jeno podpisami. O dostawę to-
warów urgovali bardzo pilnie, i spieszili się ze
sprzedażą, ale dochodu nie wciągali do ksiąg.
Buchbinder ogłosił niewypłacalność przy pomocy
Infieldów. Jeszcze w marcu 1909 r. przedstawiał w-
zycielom weksle bezwartościowe, jako rymy kupie-
ckie i zakupowały również wielkie ilości towarów.
Aby jakkolwiek korekcie uniemożliwić, zniszczyć księ-
gi kupieckie i w ten sposób ukryć właściwy stan
swego majątku.

Następnie akt oskarżenia przedstawia szereg o-
szukawczych manipulacji wekslowych, popełnionych
przez oskarżonych celem przedłużenia sobie kredytu.
Do pomocy przy tej manipulacjach używali trzech
dalszych oskarżonych, Perlbergera i Spira. Oni to
zaskarżyli Buchbindera i Infieldów o kretenskie im się
nie należała rzecz prosta, że skargi te były fikcyjne
— i pomagali im w ukryciu towarów i przekre-
ceniu faktycznego stanu ich majątku.

Rozprawę przewodniczył radca Jasiewicz, o-
skarża prok. dr. Olaszewski, oskarżonych bronił adw.
drowie: Seinfeld, Marek, Frühling, Grünzweig i O-
berlander.

Oskarżeni wypierają się winy. Rozprawa, której
się przysługujące bardzo liczne audytoryum, wyłącznie
ze współwyznawcami oskarżonych, tożsamo, gdyż sa-
interesowanie tylko w kolach kupieckich. Znamien-
nie obracają się ciągle w sferze szczytów kupieckich, „ta-
jemnic”, wypłat, eskontowania weksli, kupowania to-
warów.

Wiednia składa dzięki doktorowi Korskemu za ży-
wiciele przyjęcie, jakiegoś doznał w jego domu i
przeprasa za ten nagły mimowolny wyjazd bez po-
żegnania.

Doktor pokazał ten bilet Kazi, gdy ona jak zwy-
kle około godziny jedenastej wyszła ze swego po-
koju do ogrodu, aby ojca przywitac na dzień dobry.
Odebrał się.

„Nie pisze jasno. Nie wiem, czy to ma znaczyć,
że jeszcze powródzi?”

Kazia wzięła bilet do ręki. Spojrzała jej śluga-
ły się po drobnych równych linach pisma, nakreśli-
li pewną ręką, ale nie widziała nic. W móżdgu
cała lodowata pustka, serce jej ścisnęło się bole-
śnie — i zdawało się jej, że zemdleje. Nie wyrze-
kła słowa, położyła bilet na stole i udała się do
sweego pokoju, podczas gdy doktor przeszedł z ga-
zetą w rękę do altany.

(Cląg dalszy nastąpi).

wielki wybór
papierów listowych.
Ceny konkurencyjne.
Zwraca się uwagę na adres.

Kraków, pl. Maryacki L. 2.

448i

